

Η νέα διεύρυνση θα δώσει στην Ε.Ε. στρατηγική πρόσβαση στην Μαύρη Θάλασσα

Του κ. **Timo SUMMA**

Director, Enlargement Directorate General,
European Commission

Κατ' αρχάς επιτρέψτε μου εν συντομία να παρουσιάσω την εμπειρία, που αποκομίσαμε από τα δέκα νέα Κράτη Μέλη της Ευρωπαϊκής Ένωσης και τα οφέλη που προέκυψαν από τη διεύρυνση, γιατί αυτό συνδέεται άμεσα με τα ενδιαφέροντα της επιχειρηματικής Κοινότητας και ιδιαίτερα με τις δύο Χώρες, Βουλγαρία και Ρουμανία.

Καθώς η Βουλγαρία και Ρουμανία, λοιπόν, είναι έτοιμες να ολοκληρώσουν το σχετικό κύκλο διεύρυνσης προς ανατολάς, που ξεκίνησε το 2004, ήδη είμαστε σε θέση να παρουσιάσουμε τα πρώτα συμπεράσματα από την εμπειρία από τις πρώτες οκτώ Χώρες Κεντρικής και Ανατολικής Ευρώπης και έχουμε και δύο ακόμα βέβαια Μέλη, Μάλτα και Κύπρο, που έχουν ήδη εντυπωσιακά προσαρμοσθεί και έχουν ενδυναμώσει και εμπλουτίσει την Ευρωπαϊκή Ένωση τα δύο τελευταία χρόνια.

Κρίνοντας εκ των υστέρων διαπιστώνουμε, ότι η διαδικασία διεύρυνσης που ξεκίνησε τον «Μάρτιο» του 2004 δικαίωσε τους αισιόδοξους και ανακούφισε τους σκεπτικιστές. Με πολύ μεγάλη υπερηφάνια μπορούμε να περιγράψουμε τους ακρογωνιαίους λίθους αυτής της καθαρά επιτυχούς ιστορίας για όλους τους συμμετόχους και μάλιστα και τις επιχειρήσεις. Έχουμε δημιουργήσει μία πολύ μεγαλύτερη, ευρύτερη αγορά, η οποία βελτίωσε και υποστήριξε κατά πολύ το επιχειρηματικό περιβάλλον και στο οποίο οι νεοεισερχόμενοι μπόρεσαν και ήταν αρκετά έτοιμοι και ικανοί να ανταγωνιστούν.

Αναμφισβήτητα αυτές οι νέες αφίξεις ενδυνάμωσαν πολύ τον ανταγωνισμό με αποτέλεσμα όλοι οι Ευρωπαίοι καταναλωτές να επωφελούνται από περισσότερους δυναμικούς παραγωγούς, ενώ η οικονομία της Ευρωπαϊκής Ένωσης εν συνόλω απολαμβάνει πολύ μεγαλύτερης συνολικής ανταγωνιστικότητας, πράγμα το οποίο στην αρχή ήταν ανησυχία των παλαιών Κρατών Μελών.

Αποφασίσθηκε, ακόμα, ότι και σε Χώρες οι οποίες δεν εφάρμοσαν περιορισμούς, οι συνολικές διακινήσεις εργαζομένων και δη από τα νεοεισελθόντα Μέλη ήταν πάρα πολύ περιορισμένες. Επιπροσθέτως, η πολύ σημαντική οικονομική ανάπτυξη στην Κεντρική Ευρώπη, όπως είδαμε ήδη, σήμαινε, ότι μειώθηκε κατά πολύ η ανεργία στα νέα Κράτη Μέλη.

Η ένταξη στην Ευρωπαϊκή Ένωση παρουσιάζει, επίσης, μία περαιτέρω διαδίκτυωση μέσα στην οικονομία της γνώσης ξεκινώντας από ανταλλαγές Φοιτητών στα πλαίσια του προγράμματος ERASMUS και φτάνοντας στην πανευρωπαϊκή συνεργασία σε ερευνητικά προγράμματα. Είδαμε, ότι τα νέα Κράτη Μέλη επωφελούνται όντως τα μάλα από τα προγράμματα αυτά, ερευνητικά και ανταλλαγές Φοιτητών και διαδραματίζουν και σημαντικό θεμελιώδη ρόλο. Αυτό σημαίνει ένα καινούριο άνοιγμα. Ουσιαστικά είναι αμοιβαία η ωφέλεια παλαιών και νέων Κρατών Μελών.

Είναι σαφές, ότι αν η θετική εμπειρία απ' αυτές τις οκτώ Χώρες Κεντρικής και Ανατολικής Ευρώπης μπορεί να δώσει μία εικόνα του μέλλοντος, μπορούμε να έχουμε εν δυνάμει εξίσου ευοίωνη εικόνα για την Βουλγαρία και την Ρουμανία, μία κατάσταση δηλαδή «win-win», αμοιβαίων νικητών. Μπορούμε, επίσης, να αναμένουμε, ότι και τα 25 Κράτη Μέλη, επίσης, θα επωφεληθούν.

Όλα τα σχετικά στατιστικά στοιχεία για την αυξανόμενη συνεργασία μεταξύ Ελλάδας, Βουλγαρίας και Ρουμανίας δείχνουν πάρα πολύ αυξανόμενη κίνηση στον τουρισμό και στο ε-

μπόριο. Όλα τα Κράτη Μέλη θα επωφεληθούν από την ένταξη και από το δυναμικό Βουλγαρίας και Ρουμανίας γιατί η ταχύτητα αναπτυσσόμενη αγορά τους δίνει, επίσης, και προσφέρει εργατικό δυναμικό χαμηλότερου κόστους ιδιαίτερα σε τομείς ταχύτατης ανάπτυξης.

Επίσης, η διεύρυνση αυτή θα δώσει και στην Ευρωπαϊκή Ένωση στρατηγική πρόσβαση στη Μαύρη Θάλασσα και ως εκ τούτου ζωτικούς διαύλους για το εμπόριο και την ενέργεια.

Ερχόμεθα τώρα εν τάχει σε θέματα διαχείρισης της διεύρυνσης αυτής. Πρέπει να τονίσω την πολύ μεγάλη σημασία μίας προσεκτικής διαχείρισης και παρακολούθησης της διαδικασίας διεύρυνσης, καθώς όλοι οι πρόσφατοι και εν δυνάμει νεοεισερχόμενοι στην Ευρωπαϊκή Ένωση συνειδητοποίησαν με μεγάλο κόστος, ότι οι προετοιμασίες στη διεύρυνση απαιτούν πολύ σκληρή δουλειά και δύσκολες αποφάσεις, προκειμένου να πληρωθούν τα απαιτητικά πρότυπα της Ευρωπαϊκής Ένωσης σε όλα τα πεδία δημόσιας πολιτικής.

Είναι σημαντικό βέβαια να δούμε, ότι ο λόγος για τον οποίο η διεύρυνση του 2004 λειτούργησε τόσο ομαλά και απρόσκοπτα είναι γιατί αυτά τα πρότυπα ουσιαστικά, οι προδιαγραφές, είχαν περαιωθεί πριν από την ένταξη των Χωρών.

Ποιες είναι, λοιπόν, οι υπολειπόμενες προκλήσεις, που πρέπει να αντιμετωπίσουν Βουλγαρία και Ρουμανία; Στο εναρκτήριο μήνυμά του ο αρμόδιος Επίτροπος κ. Όλι Ρεν πολύ σωστά δήλωσε, ότι και η Βουλγαρία και η Ρουμανία έχουν επιτελέσει μακρόπνοες και πολύ φιλόδοξες και ουσιαστικές μεταρρυθμίσεις στις προετοιμασίες τους για τις προενταξιακές διαδικασίες.

Ξέρουμε έχουν γίνει τεράστιες προσπάθειες με απτά αποτελέσματα. Η Επιτροπή, λοιπόν, και τα Κράτη Μέλη συνοδεύουν και παρακολουθούν τις διαδικασίες αυτές πάρα πολύ προσεκτικά και εκ του σύνεγγυς μέσω ελέγχων και Εκθέσεων Προόδου.

Είναι ευρύτατο το φάσμα των ελέγχων, που διενεργούμε και των πεδίων πολιτικής, που παρακολουθούμε.

Το κύριο πεδίο ανησυχίας στη Βουλγαρία και σε κάποιο βαθμό και στη Ρουμανία ευρίσκεται στην ανεξαρτησία του Δικαστικού Σώματος και στην πάλι κατά τη διαφθοράς. Η Βουλγαρία και η Ρουμανία εξακολουθούν να χρειάζονται εξ ίσου την ανάπτυξη ενός συστήματος διαφανούς και ισχυρού συστήματος δημόσιων προμηθειών.

Βέβαια, ξέρουμε, ότι στο άμεσο μέλλον πρόκειται να διαχειριστούν πάρα πολλά κονδύλια που θα προέρχονται από τους φόρους των Ευρωπαίων φορολογουμένων. Επομένως, πρέπει να εξασφαλισθεί ένα πολύ υγιές δικαστικό σύστημα και σύστημα διενέργειας των δημόσιων προμηθειών.

Εν τάχει τώρα σε ό,τι αφορά τα επόμενα βήματα. Η Ευρωπαϊκή Επιτροπή θα εκδώσει την τελική της αξιολόγηση και τις συστάσεις στην επόμενη Έκθεση Προόδου που θα δημοσιευθεί τέλη Σεπτεμβρίου, πολύ σύντομα δηλαδή.

Το βέλτιστο σενάριο προβλέπει να καταφέρουν και οι δύο Χώρες να αντιμετωπίσουν τα υπόλοιπα πεδία σημαντικού προβληματισμού προς ικανοποίηση της Ευρωπαϊκής Ένωσης και να οδηγηθούν έτσι σε ένταξη την 1η Ιανουαρίου 2007.

Εάν όμως σε αυτή τη φάση έχουμε σαφέστατες μαρτυρίες, ότι οι προετοιμασίες στη Ρουμανία και στη Βουλγαρία είναι τέτοιες, οπότε υπάρχει σοβαρός κίνδυνος για όποια δήποτε από τις δύο Χώρες να μην καταφέρουν να ανταποκριθούν στις απαιτήσεις για την ένταξή τους μέχρι εκείνη την ημερομηνία, η Ευρωπαϊκή Επιτροπή θα συστήσει την αναβολή ένταξης όποιας δήποτε από τις δύο Χώρες μέχρι το 2008 και αυτό θα το ξέρουμε και θα το κάνουμε τέλη Σεπτεμβρίου. Άρα πλησιάζει η καταληκτική αυτή προθεσμία.

Εάν, όπως ελπίζουμε, η Βουλγαρία και η Ρουμανία όντως καταφέρουν να ενταχθούν όπως είχε προβλεφθεί το 2007, μπορώ να σας διαβεβαιώσω, ότι αυτό επ' ουδενί δεν θα τις απελευθερώσει και δεν θα τις απαλλάξει από την διατήρηση και επιτάχυνση των προσπαθειών τους και μετά την ένταξη.

Είμαστε πεπεισμένοι, ότι η ορμή και η τάση για την μεταρρύθμιση θα πρέπει να παραμείνουν εξ ίσου δυνατές στη Βουλγαρία και στη Ρουμανία για να δώσουν απτά αποτελέσματα και είμαστε πεπεισμένοι, ότι και οι δύο Χώρες και οι δύο Κυβερνήσεις και οι Λαοί εργάζονται σκληρά.

Έτσι, λοιπόν, τους επόμενους μήνες πρέπει να επιταχύνουν την προσπάθειά τους.